K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr. 37 9.maja 1944 W.P. Rok VI.

I. SPRAWY POLSKIE.

Na Akademii 3.Majowej urządzonej przez Towarzystwo szkocko-polskie i Two Przyjaciół Polski byli obecni Pan Prezydent, Premier, Naczelny Wódz, Rząd i inni. W imieniu rządu bryt. obecny był min. Bevin. Wygłosił on przemówienie, w którym po złożeniu hołdu pamięci gen. Sikorskiego stwierdził, że obecny premier pol. zachował godność w walce, a Rząd Pol. stoi na gruncie suwerenności Polski. Rząd bryt i pol. są oba rządami jedności narodowej. Armia Krajowa składa najwięcej dowodów dobrej woli i umiejętności. Bevin jest pełen podziwu dla małych narodów. Bezpieczeństwo zbiorowe nie będzie hegemonią wielkich mocarstw. Prem. Mikołajczyk oswiadczył w odpowiedzi na przemówienie min. Bevina, że pragnie mu podziękować za słowa uznania o naszym ruchu podziemnym. Członkowie rządu czują się sługami swych umęczonych braci w Polsce.

Benesz wystosował depeszę do Mikołajczyka, w której wyraża pewność, że w pracy nad odbudową po wojnie oba narody będą współpracować z sobą, dla zabezpieczenia się przed wspólnym wrogiem.

Święto 3.Maja dało licznym państwom i rządom sposobność do zamanifestowania sympatii dla Polski. W Senacie i Izbie Deputowanych amer. odbyła się 2 i 1/2 godż. debata na temat Polski pod znakiem demonstracji na rzecz Polski. Stwierdzono w senacie, że istnienie silnego państwa pol. leży w interesie świata. W Izbie Reprezentantów wzięło udział w dyskusji 52 posłów. Demokrata z Pensylwanii, oświadczył, że rząd powinien udzielić pełnej sprawiedliwości Polsce na konferencji pokojowej i że ci co wspólnie walczyli żądają, aby Polska otrzymała zadośćuczynienie za cierpienia jakie ponosi dla wspólnej sprawy. Jest to pogląd wszystkich posłów. Jedna z autostrad w rejonie Waszyngtonu nazwana została im. Pułaskiego. Szczególnie serdeczne życzenia otrzymał Rząd Polski od Nowej Zelandii i Australii. Stwierdzono w nich, że jednym z głównych celów wojny jest niepodległość Polski. Francuski kom. spr. zagr. w depeszy z życzeniami oświadczył, opór Polski staje się dla wszystkich symbolem umiłowania wolności.

Odbyło się posiedzenie Rady Min. 5.V. pod przew. prem. i z udziałem przedstawiciela Delegata Rządu na Kraj i przedstawiciela Stronnictwa Narodowego, którzy złożyli obszerne sprawozdanie z sytuacji w Kraju.

Prezydent stolicy N. Zelandii Wellingtonu zawiesił w swoim gabinecie portret ostatniego prez. Warszawy Starzyńskiego.

Z Lublina ewakuuje się ludność niem.

W Edynburgu zmarł Władysław Świątecki, który był ekspertem w bryt. prochowniach i jednym z twórców bomby 6-tonowej.

Prasa amer. stwierdza brak polepszenia stosunków polsko-sow.

Pułk. Jerzy Jan Jastrzębski, zastępca d-cy dywizji Karpackiej poległ na froncie południowym i pochowany został na cmentarzu w Iserni. W kampanii wrześniowej pułk. Jastrzębski dowodził pułkiem strzelców konnych. Na wiosnę w 1940 r. przedostał się przez Słowację i Węgry do Jugosławii, stamtąd do Francji, gdzie wziął udział w walkach. Potem dotarł do Anglii, gdzie został zast. d-cy pułku pancernego. W tym charakterze walczył także w Afryce. Śmierć zabrała go w Italii okrywając dywizję żałobą.

Niemcy znaleźli nowy sposób ogłaszania lojalności Polaków. Obecnie już nie publikuje się sfałszowanych listów i uchwał, lecz uzbrojona policja wchodzi do fabryk i daje robotnikom numerowane kartki, na których mają się oni oświadczyć, czy są za Niemcami, czy za bolszewikami. Jest niby zachowana tajność, lecz przez numerowanie kartek Niemcy wiedzą, kto jak głosował. Za wstrzymanie się, grozi aresztowanie. Robotnicy starają się dawać wykrętne odpowiedzi. W jednym miejscu chłopi napisali, że głosują za Polską. Przeprowadzono liczne aresztowania.

W rej. Równego wymordowali Niemcy karabinami maszynowymi, lub przy pomocy komór gazowych 102 tys. ludzi. Są to dane sow. komisji, dla zbadania zbrodni niem.

Prasa portugalska b. żywo omawiała sprawy pol. w związku z pol. Świętem Narodowym. Dziennik "Avos" pisze: "nie bacząc na okupanta Polska pozostała wierna wspólnej sprawie.

Dziennikarz szwedzki pisze: "Cele Polski są jasne i słuszne. Odzyskanie pełnej niezależności w nieuszczuplonych granicach.

Fundacja Kościuszki w Ameryce przejawia żywo swą działalność. Ponad 35 profesorów pol. uniwersytetów objęło katedry na uniwersytetach amer.

II. SYTUACJA NA FRONTACH:

ZACHÓD: Lotnictwo Królewskie sfotografowało 4800 km. wybrzeża Zachodu. Ze zdjęć tych sporządzono dokładne plany obronnych linii niem. 5.V. lotnictwo sprzym. atakowało Valenciennes i Cambrai. 7.V. około 1500 samol. amer. dokonało nalotu dziennego na Berlin, w tej liczbie było ponad 750 ciężkich bombowców. Nad Berlinem było wtedy silne zachmurzenie. Poprzedniej nocy RAF dokonał ciężkiego ataku na objekty kol. w Nantes pod Paryżem. 7.V. w nocy bombardowano Ludwigshafen. Nie powróciło 6 samol. Ly Malery, d-ca lotnictwa alianc. oświadczył, iż Alianci stoją w przededniu olbrzymich operacji. Równocześnie z Berlinem bombardowany był rejon Osnebrücken. Z obu nalotów nie wróciło 8 bombowców. W ciągu marca b. r, trafiono w Berlinie 74 fabryk.

POŁUDNIE: Bryt. i austral. samoloty zbombardowały zaporę wodną na Pescarze, 15 km. za linią frontu na odcinku adriatyckim. Zniszczono śluzę. Dolina Pescary została zalana. Zagrożone zostało miejsce koncentracji wielu niem. sił. Atak był przeprowadzony w 3 falach przez 100 bombowców. Przeciętna ilosć dziennych wypadów samolotów niem. we Włoszech wynosiła od stycznia do kwietnia-31, sprzymierzonych zaś 1400. Wojska jugosłowiańskie otoczyły Split i Zagrzeb. W Słowenii toczone są zacięte walki. W Bośni zach. otoczono miasto Markoniżgrad. Na Krecie ogłosili Niemcy stan wojenny. Jest to wywołane wypadem ang. komandosów, którzy uprowadzili z sobą jednego z niem. generałów Kreipa. 4.V. w nocy 750 bombowców amer. zaatakowało Ploesti, zrzucając rekordową liczbę bomb. 5.V. 500 sojusz. bombowców bombardowało 5 ośrodków Rumunii: Brasów, Krajowa, Turn-Severin, Campine i Pitesti. Campine było bombardowane również poprzedniej nocy i b. ciężko. W Campine wydobywa się półtora miliona ton ropy rocznie. Zaatakowano tam również dworzec. Rafinerie nafty w Campine są trzecie co do wielkości w Europie. Cały okręg Campine stanął w płomieniach. Stąd idzie też rurociąg naftowy do Constanzy. Cysterny w Campine mogą pomieścić conajmniej 200 tys. ton benzyny. 5.V. w nocy oddział partyzantów wtargnął do Zagrzebia, gdzie zdobył cenne dokumenty, oraz wziął 9 Niemców do niewoli. Tej nocy RAF zakładał dalej miny na Dunaju. W walkach 5.V. padło w Jugosławii 1200 żołnierzy niem. Tito zajął w zach. Bośni Krasewo. 6.V. lotnictwo ang. dokonało nalotu na cele fabryczne dzielnicy Bukaresztu. 7.V. w dzień bombowce atakowały dworzec w Bukareszcie. Równocześnie atakowany był most pod Belgradem. Koleje rumuńskie są obecnie w stanie chaosu. Pociągi idące z Gałaczu do Bukaresztu zatrzymują się 20 km. przed stolicą. W czasie 15-dniowych walk pod Lublaną padło 500 Niemców a 750 było rannych.

WSCHÓD: 4.V. lokalne ataki niem. pod Stanisławowem i Tyraspolem zostały odparte. Również 5.V. ataki niem. w rej. Stanisławowa odparto. Na lotnisku pod Stanisławowem zniszczono 8 samol. niem., a 4 w powietrzu. Od początku ofenzywa krymskiej zatopili bolszewicy na M. Czarnym 90 statków niem., o łącznej pojem. 115 tys. ton. Walki o Sewastopol przybierają na sile.

DALEKI WSCHÓD: Pod Kohimą wyparto Japończyków z wielu pozycji. Pochód jap. na Indie nie powiódł się z chwilą, kiedy Japończykom nie udało się przerwać linii kolej. w Assan.

Panika opanowała ludzi. Na Zachód na Zachód. Wyjeżdżają ludzie rozporządzający większymi środkami, wyjeżdżają i biedni. Owczy pęd każe się wyprzedawać, z ostatnich rzeczy, mebli za byle co, aby tylko prędzej wyjechać.

Jedni boją się bombardowania, inni bolszewików, inni Ukraińców inni wreszcie ewakuacji przymusowej. A przecież bombardować miasta na zachodzie mogą i bolszewicy i Alianci. Bolszewików wszyscy już znają i wiedzą, że Niemcy takie same łotry. Przed Ukraińcami obronił się Lwów już raz i da Bóg obroni po raz drugi.

Już poprzednia wojna pokazała,

że najlepiej jest siedzieć na miejscu, a najgorzej skazywać się na dobrowolne wygnanie. Najłatwiej biedę przetrzymać we własnym środowisku. A poza tem przecież przeszłość obowiązuje. Pokolenie obrońców Lwowa jeszcze żyje. Musi dalej bronić ukochane miasto, musi dalej trwać na straży wschodu Rzplitej. Kto to rozumie, dla kogo kochać to znaczy być wiernym, ten napewno nie wyjedzie.

Tych co wyjeżdżają, mimo ich tłómaczeń i argumentów żegnamy jako ludzi słabych, ludzi bez wartości, odpadki, liście uschnięte z zielonego drzewa.

III. RÓŻNE.

W ub. tygodniu przerzucili Niemcy wyborowe wojska spadochronowe na Zachód. W niem. przemyśle wojennym na jednego robotnika niem. przypada obecnie 3 robotników cudzoziemskich.

Gen. de Gaulle nadał miastu Grenoble odznaczenie za opór stawiany okupantowi. Gen de Gaulle przybył do Tunisu na uroczystości złączone z pierwszą rocznicą oswobodzenia miasta. 7. V. przyjął de Gaulle w Tunisie defiladę wojsk sprzymierzonych.

Lord admiralicji Aleksander oświadczył, że W. Brytania wyrabia obecnie 14 samolotów co godzinę.

5. V. na konferencji dominialnej omawiano zagadnienia polityki zagranicznej. Eden podał zarys planów na przyszłość. Stwierdził on, że warunki zawieszenia broni po kapitulacji Niemiec są już gotowe. Gotowy jest również plan i sposoby przywrócenia cywilnej administracji w uwolnionych krajach. Korespondent "Daily Mail" donosi, że co do jednej rzeczy nie istnieją żadne różnice zdań. Sprzymierzeni nie powtórzą błędu z poprzedniej wojny i wkroczą do Berlina. Eden oświadczył również, że rząd bryt. jest na dobrej drodze do załagodzenia sporu jugosłowiańsko-greckiego i nieporozumienia sow.-polskiego.

Król Jerzy VI przyjął gen. Velevita szefa wojskowej misji jugosł. Velevit oświadczył, że powszechne wybory i demokratyczny parlament orzekną jaki rząd będzie w Jugosławii i czy Piotr pozostanie królem: Jugosłowianie nigdy nie uznają rządu Michajłowicza, gdyż mają w ręku dowody jego zdrady.

Journal de Geneve" pisze, że w związku z inwazją w Niemczech panuje niepokój. Wehrmacht panuje jeszcze nad sytuacją lecz tylko do chwili, gdy nierówność sił nie stanie się zbyt widoczna. Alianci wiedzą, że na kontynencie czeka ich 100 dywizji niem. i wcale ich to nie zaskoczy. Koła wojskowe ang. uważają, że Niemcy nie są zdolne teraz do rozpoczęcia jakiejś akcji zaczepnej na wschodzie.

Gen. Munoz Grande d-ca hiszpańskiej błęk. dywizji został przez Rosję wciągnięty na listę zbrodniarzy wojennych za bezmyślne zniszczenia i mordy dokonane w Nowogrodzie.

Bryt. samoloty wywiadowcze spatrolowały 4800 km. wybrzeża i sporządziły 500 tys. zdjęć dla odtworzenia fragmentów twierdzy europejskiej.

Konferencja dominialna w Londynie doprowadziła do pełnej zgody w sprawie udzielania pomocy i zaopatrywania w żywność krajów wyzwolonych. Prasa szwedzka podnosi, że organizacja imperium bryt. może służyć za wzór współpracy innych narodów i powojennej organizacji świata i może przyczynić się do stabilizacji stosunków.

W Anglii ogłoszono, że mogą już być wysyłane listy zagranicę, że jednak listy te poddane będą cenzurze i doręczone po rozpoczęciu inwazji.

W Tangerze władze hiszpań. zamknęły siedzibę partii faszystowskiej.

Zastępca urzędu produkcji wojennej USA oświadczył, że w ciągu najbliższego roku, wartość produkcji wojennej Stanów osiągnie 70 miliardów dolarów i równać się będzie potencjałowie całej reszty świata.

W Tunisie odbyła się uroczystość I-szej rocznicy uwolnienia Tunisu.

Prem. Australii Curtin przemawiał do narodów bryt. przedstawiając wysiłek wojenny w Australii. 72% sił Australii zaangażowanych jest w armii i przemyśle wojennym.

Od 19 dni trwa bez przerwy ofenzywa powietrzna na Niemcy i kraje zachodnie. Wojna lotnicza przybiera na sile w przededniu inwazji. Zrzucono 83 tys. ton bomb.

Na Węgrzech wzmaga się prześladowanie żydów, z których wielu wywieziono do Oświęcima.

"Manchester Guardian" stwierdza, że ludy Karty Atlantyckiej walczą o demokrację od urzeczywistnienia któ-

rej zależy przyszłość Europy.

Tygodnik "Nine Teenth Century" w rozważaniach na temat Europy powojennej stwierdza, że nie czas teraz myśleć o wytyczaniu idealnych granic. Pokoju europejskiego nie będzie dyktować to, czy inne mocarstwo. Nie wygląda na to, aby przemiany wprowadzono zostały drogami rewolucji. Świat zmęczony jest rewolucjami, czego najlepszym dowodem są Włochy. Pierwszym zadaniem jest obezwładnie nie Niemiec. Potym stworzyć trzeba Europę, któraby uchroniła dziedzictwa Aten, Rzymu i Jerozolimy.

Uciekających na Zachód czeka głód, poniewierka, łapanki i praca w Niemczech.

Opracowany kompromisowy anglo-amer. projekt finansowej umowy międzynarodowej. Przewidziany jest w nim powstanie banku międzynarodowego, któryby udzielał pożyczek krajom, których eksport z przyczyn chwilowych zmalał, tak by nie musiały z obawy przed zachwianiem równowagi finansowej wstrzymywać importu.

W obozie koncentracyjnym dla kobiet w Rawensbrück przeprowadzają Niemcy doświadczenia w drodze wiwisekcji.

W Radziejowicach w krakowskim wiele osób rozstrzelano za pomoc żydom, wielu księży pol. zginęło za to samo.

Tygodnik ang. "Time and Tide" porusza jeszcze raz kwestię żydowskich zbiegów z armii pol. Tygodnik stwierdza, iż przed wojną panował w Polsce silny antysemityzm, lecz w czasie wojny nastroje ludności uległy zmianom. Ludność pol. udzielała pomocy prześladowanym żydom, tysiące przechowywano. Czyżby więc antysemityzm, który wymarł w kraju wzmógł się w armii na emigracji? Tygodnik wyraża wątpliwość w tym względzie zwracając uwagę na fakt, iż wszyscy żydowscy dezerterzy przybyli do Londynu o tej samej porze, zamieszkali w tym samym hotelu, przy kilku z nich w chwili aresztowania znalazła policja znaczne kwoty pieniężne. Jasno więc jest, że nie ma się tu do czynienia ze sporadycznymi wypadkami, lecz ze zwykłą zmową, co stanowi znaczne obciążenie. Pomimo to oskarżeni sądzeni byli nie z artykułu 67 kw., który w wypadku zmowy przewiduje karę wieloletniego więzienia, a nawet karę śmierci, lecz z art. 66 za opuszczenie bez zezwolenia formacji wojskowej, przyczem zastosowano do nich najmniejszy wymiar kary.

Inny tygodnik ang. podkreśla, iż wysoce niebezpiecznym jest dla samych żydów stwarzanie mniemania, jakoby obywatel żyd jakiegoś państwa mógł zależnie od humoru w każdej chwili przechodzić z jednej armii do drugiej, co stanowiłoby niejako przywilej żydów w porównaniu z innymi obywatelami, a w konsekwencji mogłoby się zwrócić przeciw samym żydom. Podajemy te 2 głosy ang. na dowód, że nie wszystkie dzienniki dały się wyzyskać do akcji przeciw Polsce.

Zanim zdecydujesz się wyjechać, pomyśl o obowiązku względem Ojczyzny, rodzinnego miasta i własnego sumienia.

W Moskwie rozpisano pożyczkę wojenną na sumę 25 miliardów rubli.

Stettinius powrócił do Waszyngtonu.

Roosevelt wystąpił do Kongresu o nowe wielkie kredyty dla funduszu dzierżawnego.

Parlament Islandii postanowił uniezależnić się od Danii. Król duński zwrócił się do parlamentu z prośbą o odłożenie tej sprawy do końca wojny.

Na Litwie partie niepodległościowe litewskie zjednoczyły się i ustaliły wspólny program, w którym między innymi figuruje postanowienie porozumienie się z Aliantami i postulat Wilna jako stolicy przyszłej Litwy.

Z ostatniej chwili: Wojska sow. 7. V. opanowały na całej długości zewnętrzne linie Sebastopola. Zdobyto Inkerman i Karań. 7. V. RAF atakował w nocy Tours, Nantes i Rennes we Francji oraz Leverkusen pod Kolonią. 8. V. dzienny nalot na Berlin i rejon Brunświku. Niezwykle zacięta bitwa powietrzna bitwa nad Berlinem przyczem strącono 119 sam. niem. Trzeci kolejny nalot na Bukareszt z baz włoskich.

Fundusz specjalny: Pilek 50, Urwald 50, Probówka 50.

00-00